

Kontaktblad van de Heemkundige Kring

23ste Jaargang nr2
Viermaandelijks tijdschrift
Juni 2000

Uitgiftekantoor : Oostende X

Verantwoordelijke uitgever : Vandewalle Paul , Albatrosstraat , 15 , 8400 Oostende

INHOUD :

- * Woord vooraf A. Vanslebrouck

- * Voorbij *aktiviteiten* : - Algemene vergadering 2 april
in de molen - Zevende Dag van 2 april

- * *Renovatie* van de molen : 3de Fase Dries Degryse

- * "*Oorlogskroniek van een dorpspastoor*" (3de deel) Pastoor H.Leroeye

- * Oude gebruiksvoorwerpen : "*Hoefijzer voor runderen*" Hugo Devos
"Vossenhol"

- * Zomerprogramma *KUNSTEXPO* in de molen te Stene

- * "*Wandelen* in Oostendse kreken en polders" vzw Natuurreservaten

- * Wist je dat ... ?

- * Ledenwerving & Kent U de Heemkring ?

Woord Vooraf :

Beste leden,

De lente is een drukke periode voor de meesten onder ons want , Opendeurdagen , Communiefeesten en moedertjesdagvolgen elkaar op. De Heemkring heeft naar de zomer toe **diverse activiteiten** op haar programma waar we onze leden op attent willen maken.

In de eerste plaats moeten wij een reeks **tentoonstellingen in de molen** aanprijzen. Ieder weekend van **juli en augustus** hebben wij in de Molen een artiest te gast. Zij brengen nieuw en gekend werk.

In opvolging van onze geslaagde uitstap vorig jaar , zal de Heemkring 't Schorre ook deze zomer op **zondag 30 juli 2000 een dagtrip** uitstippelen . Zowel leden , familieleden als sympathisanten worden uitgenodigd voor een busreis die ons door West-Vlaanderen zal leiden. Wellicht gaat het richting Poperinge voor het Hoppemuseum of richting Kortrijk voor het vlasmuseum. Maar meer details over deze trip volgen nog.....

Even traditioneel is de jaarlijkse **barbecue** van en door de Heemkring . Deze zal georganiseerd worden in de beginperiode van september.

De 12-jarigen van STENE deden op zondag 21 mei hun Plechtige Communie in het St-Anna kerkje en de kleinsten vierden hun Eerste Communie op donderdag 1 juni.

De **paardezegening** is zoals alle jaren voorzien op de eerste zondag van juni , 4 JUNI..

Verder wensen wij U nog een prachtige lente en zomer toe.

Aline Vanslebrouck

i.o.v. Voorzitter P.Vandewalle

*Gasthof
Vossenhol*

JUBILEUM 1974-1999

Rustig gelegen aan het Ste-Anna-kerkje te Stene-dorp...

Stenedorpstraat 29 - 8400 OOSTENDE (Stene-dorp) - Tel.(059) 70 01 99

*Aangenaam verpozen in een rustiek kader
Speciale dranken - Uitgebreide keuken*

oude gebruiksvoorwerpen

P. DENECKER

Bouwonderneming

Vloeren, faiencen en verbouwingen

Gsm : 096/ 80.89.54
Tel : 059/50.75.47

Btw : Be 766.216.559
Zilverlaan 23 Oostende

* ALGEMENE VERGADERING :

Dit jaar werd op zondag 2 april laatstleden onze jaarlijkse Alg. Vergadering gehouden in de molen waarbij alle leden waren uitgenodigd.

Volgend jaar laten wij U allen de **nieuwe datum** kennen samen met een **thema** die ons geschikt lijkt om over uit te wijden. Wordt vervolgd....

* ZEVENDE DAG : praatshow met 3 mensen op het podium

De molen mocht dit jaar voor een **twaaftde keer** de grote groep belangstellenden begroeten voor zijn jaarlijkse Zevende Dag. De molen was gevuld van voren tot achteren met leden en sympathisanten. Daarvoor onze dank.

Aan de hand van deze stooibiljetten die door de bestuursleden werden thuisgepost, lieten wij U kennis maken met de uitgenodigde spraaatgasten.

Het bleek een zeer geslaagd trio, want het was er muisstil en de sprekers kegen alle aandacht. Zoals vaak, hadden de afwezigen ongelijk...

12de EDITIE :

STEENSE 7de DAG

georganiseerd door

VZW HEEMKRING 't SCHORRE te STENE

op **ZONDAG 2 APRIL**
om 11.00u

in de **MOLEN** van ons **STENE-DORP !**

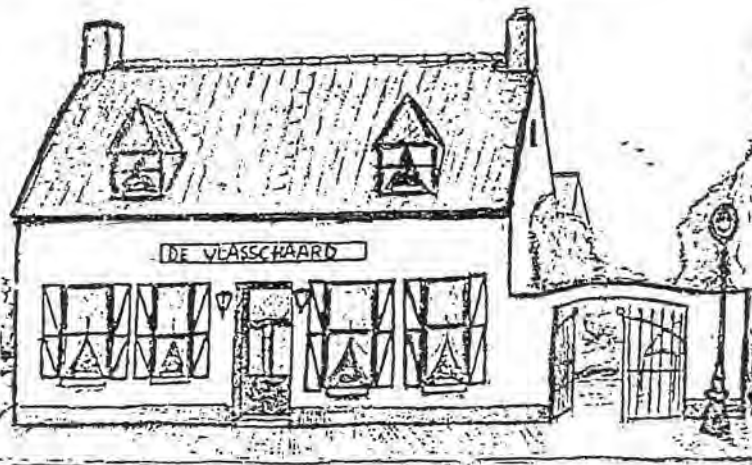
Praatprogramma met 3 Oostendenaars op de praatstoel :

- De Heer Eddy DUPUIS : hoofdcommissaris van de politie
- De Heer Luc PARMENTIER : chirurg in het A.Z. Damiaan
- Mevr. Christine POTTIEZ : onderzoeksrechter

Een GRATIS aperitief wordt U aangeboden door de Heemkring....
U bent van harte welkom

1ste Aperitief : GRA

INGANG : GRATIS

Restaurant - Herberg - Tea-Room - Feestzaal

de Vlasschaard

Bij M. Therèse
dagschotel * steaks * paling * snacks
ruime keuze aan de kaart * 80 soorten speciale bieren
zonneterras * banketzaal 60 personen
rouwmaaltijden en vergaderingen (ook op maandag en dinsdag)

Nieuw "Maandmenu"
lekker - fijn - democratisch

Gesloten maandag en dinsdag

OUDSTRIJDERSPLEIN 5 STENE-DORP TEL. 059/80 38 01

INVOERDER VAN DE FIJNSTE KAAPSE WIJNEN

GROOT en KLEINHANDEL

*iedere zaterdag gratis proeven
nieuw adres vanaf 1 mei '99 :*

Karperstraat 2
Industriezone
8400 Oostende

Tel: 059/70.50.44
Fax: 059/70.35.15

De RENOVATIE van de molen te Stenedorp:

Momenteel is de **derde faze van de renovatie** van de molen te Stenedorp ingezet en naar het idee van Dries Degryse uitgewerkt. Ook de Zeewacht heeft daaromtrent een artikel uitgebracht.

Zo wordt op de derde verdieping een gedeelte in een **oude boerenkeuken** gerekonstrueerd het andere gedeelte wordt een **schoenlappersmuseum**.

Op de tweede verdieping zal alles draaien rond de molen zélf, van het **graan tot bloem en bakkerij....**

Op de eerste verdieping zal het strikt Heemkundig blijven.

Om dit allemaal te kunnen verwezenlijken doen we een warme oproep naar de mensen om ons te helpen.

We zoeken een oude kleine boerentafel, een Frans kacheltje enkele oude pijpen, 4-tal oude paar schoenen, schoenlappersmateriaal, bakkerij-attibuten, oude koffiemolen, muurkoffiemolen en oude zittende poppen.....

Het kontaktadres voor dit alles: Dries Degryse, Perzikenlaan 28 OOSTENDE
Tel: 059/80.17.32

Onze hartelijke dank op voorhand.

De mensen die momenteel het harde **renovatiwerk uitvoeren zijn Louis Pincket en Dries Degryse.**

Louis is gekend door zijn vroegere renovatiewerken in de molen waarbij ieder verdiep een nieuwe houten vloer kreeg. Door dit lovende **vakmanschap** van een ervaren sloopstimmerman is men nu in de mogelijkheid het vernoemde museum-idee uit te werken.

Doe zo voort!! Ook de dames kunnen altijd bijdragen om de opsmuk en de stofnetten aan te pakken. Bezige bijen zijn steeds welkom!!

In de nabije toekomst zal de molen voor de bezoekers in en om STENE kunnen opengesteld worden. (op afspraak)

Aan alle medewerkers onze dank.

Taverne-Tapasbar
"Casa Domecq"

Weekdagen: vanaf 12.00 u tot 24.00 u
Zat-, zon- en feestdagen: vanaf 10.00 u tot ...
sluitingsdag: donderdag

Steense dijk 60
8400 Oostende

Tel.: (059) 80 43 41

Restaurant - Taverne - Grill
"t Pomptje"

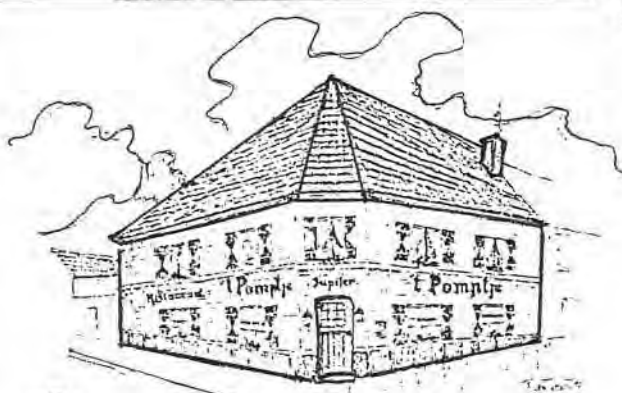
De specialist van Cote à l'os
"Ribbetjes en Brochetten - Scampis
gegrild op lavastenen.

Iedere dag open vanaf 18 uur tot 23 uur
Zaterdag, zondag en feestdagen doorlopend open van 11.30 uur tot 23 uur.
Sluitingsdag: woensdag.

Oudstrijdersplein 2
8400 STENE-DORP
Oostende

Vanaf 17.00 u. Tel. 059/51 19 46
Fax 059/31 36 71
Privé 059/31 33 50

Stene

Oorlogskroniek van een dorpspastoor :

Enigszins onverwacht zijn wij in het bezit gekomen van een uitgebreide tekst over de gebeurtenissen die zich tijdens de eerste wereldoorlog te Stene hebben afgespeeld. De tekst is geschreven door eerwaarde heer Henricus Leroeye. Leroeye was de negenendertigste pastoor van de Sint-Annaparochie te Stene. Hij volgde in 1910 eerwaarde heer Ludovicus Maselis op en bleef hier tot 1919. Dan werd hij pastoor in Moorsele.

Het relaas werd pas na de oorlog meestal chronologisch en als een soort memoires door hem opgetekend. Op het einde lezen we:

“Bijna alles wat ik hierboven geschreven heb, moest ik uit het geheugen schrijven omdat al mijn aantekeningen en papieren gestolen werden zekere data zijn mij ontvlogen en daarom heb ik mij dikwijls moeten verhelpen met te zeggen omtrent welken tijd het gebeurde.”

De leden van onze heemkring 'T Schorre kunnen van af dit nummer van ons kontaktblad in opeenvolgende afleveringen met de kroniek kennis maken.

Wij menen dat het afdrukken van de tekst in het oorspronkelijke (zeer goed leesbare) handschrift van pastoor Leroeye hier een meerwaarde betekent.

Tenslotte gaat onze dank uit naar de heer Freddy Hubrechtsen van De Plate die ons de integrale tekst, afkomstig uit het Archivum Episcopale Brugense bereidwillig ter beschikking stelde.

Veel leesgenot !

27
Na mijn vertrek nochtans naar Duitschland - 15 November
1917 - als het te hard vreed, wordt de zondagmis gedaan in
de keuken van 't klooster. Maar ^{deze} was veel te klein. Later
nog kon soms eens klas gebruikt worden.

Met Sinteren 1918 werd de kerk wederom tot bezuk-
king van den eeredienst gesteld.

O
Mijne parochie, zoals ik het reeds gezegd hebt, strekt zich
uit over een deel van Steene en een deel van Oostende.

Vanaf Maart 1915 mocht mijne Oostendse bevolking naar
ghare parochiekerk niet meer komen en ik mocht ze niet
meer gaan bezoeken.

In Februari 1916 werd ^{de} parochie nog eens in stukken getrokken.
De dorpsplaats van Steene ~~werd~~ met eenige hofsteden werd
gecheiden van het overige.

Eene bevolking van ongeveer 350 zielen kon nog naar
de kerk komen en mocht door zijne priesters bezocht worden.
De overige 2350 inwoners der parochie mocht naar Oostende
gaan om de ~~vervulling~~ vervulling hunner christelijke plichten, en
de bediening der heilige Sacramenten en der begravingen.

Ik mocht ze nooit gaan bezoeken. Nooit kon ik daarvoor
een paspoort bekomen.

Alle betrekkingen met de geestelijke overheid waren
belet, oft omtrent alle waren belet.

Geene brieven, zelfs niet met de duitsche Censuur.

Dit was ten minste het geval met mij, die in
geene geur van heiligheid stond bij duitschers.

Eenmaal, dat ik dringend begeerde den heer Gen.
Deken van Oostende te Hesehen, werd het mij toegestaan.
Maar ik moest het vragen en hervragen tot achtmaal
toes! En dan mocht ik gaan vergezeld van eenen sol-
daat die geen duins brief van mij mocht afrijken, die
neffen nevens mij aan tafel moest zitten toen ik
bij L. S. H. Deken het noemmaal nam; die meesping
en schildwacht stond als ik aan eene natuurlijke
noodwendigheid moest voldoen!

Van Bedeomanten en kerkelijke stoeten kon en natuurlijk
geene spraak zijn.

Voor de Sermoenen viel er op te passen.

Ik heb nooit tegen de Duitschers geknield. Maar ik had
eenige malen dezen gehandeld die zich met de ellende
van hun volk trachten te verrijken.

Ik was kevalijk voor de felichtigen, al is't dat ik
niemand genoemd noch klaar aangeduid had. En daar
die mannen juist ook de vrienden van den Rommankent
waren en mogelijke wel - om niet te zeggen geheel waar-
schijnlijk - met hem zaken deden, werd ik aangeklaagd.

Getuigen was een Duitsch katholiek genees-
heer, die altijd in mijn sermoenen aanwezig was, die
kon getuigen dat ik niets gezegd had dat krenkend
was voor het Duitche volk of het Duitche Legeer!

Bischoffelijke Brieven heb ik niet ontwaars
gedurende de bezettingen. Maar ik had een moedigheid
om reden van eenen der herdulijke Brieven van zijne
Eminentie Kardinaal Mercier.

Ik was rond het begin van Juli 1915.

Dan moecht ik nog naar den Conterdam gaan, die
eens rijk is de gemeente Stone, en ik had daar eens bij
bij E.H. Pastor een herdulijken brief gevonden van Kar-
dinaal Mercier, en dien brief had ik meegenomen naar
huis.

Benijen tijd van den kreeg ik het bezoch van twee
Duitche gendarmen

- Jij hebt in uw huis eenen brief, seiden zij, van
Bischoff Mercier.

- Neen!

- Ja, zeg ik u. de burgmeester heeft het gezegd.

- Neen!

Intusschen viert de heer Burgmeester binnen geleid
door een anderen gendarm.

- Zeg, Burgmeester, heeft de pastor hier gunen brief
van Bischoff Mercier?

- Dat geloof ik niet, en dat heb ik niet gezegd.

24
— Dat hebt gij gezegd!

— Neen! ik heb gezegd dat ik den brief, dien gij bij mij gevonden ^{hebt}, in bezit gekregen had van Myrthe's pastoor.

— Zoo is 't, zei ik.

Daarop werd de heer Burgemeester weggeleid, en de gendarm die bij mij gebleven was, vroeg naar mijne studieplaats.

Daar begon hij mijne bibliotheek en de kassies die erin zijn te doorsnuffelen.

Hij vond er het afschrift van eenen brief, gevonden door den dienaar naar het gemeentebestuur, brief die vroeger in den smaad niet gementiont was van de Heense vrienden der Duitschers, en dien zij, geloof ik veel zochters te doen verdwijnen nadat zij erin geluht ^{waren} het origineel te bemerken.

Zoodraast hij dit stuk in handen kreeg scheen hij voldaan en staakte zijne opzoeken.

Daarna schreef hij mij een vrijgeleide van Postende, en legde mij op te kommandantius te verschijnen binnen een uur.

Ik ging seffens en vond, ontrent en in de kommandantius, verscheidene stemmers, die mij allen vroegen of ik ook een ingeblaasden brief ontvangen had.

— Was het geval niet met mij, maar 't vernam onder tusschen twee dergelyke ^{stemmers} ontvangers en wie reeds bekentenissen gedaan had.

Beïndelyk werd ik bij den officier geleid die mij onderwerpen moet.

— Hebt gij ook brieven ontvangen uit Frankryk?

— Neen.

— Velen hebben er ontvangen. Gij weet zeker ook wel wie. Hebt gij daar ooit over gehoord.

— Ja, maar niet veel.

— Envel, gij zult mij zeggen wie er ontvangen heeft. Gij zult ze allen noemen die gij kent. Begin.

Die vraag ontroerde mij geenwins. Ik had even vernomen, uit den eigen mond der beschuldigten, wie bekentenissen deed, en 't noemde die, geen anderen.

— Daar zijn er nog.

- Is mogelijk, maar ik ken ze niet?
- En jij? Hebt gij er geen ontvangers?
- Noot.
- Wie heeft die brieven naar Steene gebracht?
- Dat weet ik niet.
- En de brief van Kardinaal Mercier? Van waar komt hij?
- Ik heb hem in lezing gehouden van E.H. Bonte, pastoor van Westende, die thans op den Conterdam woont.
- En uw bergmeester? Van waar heeft hij hem gehaald?
- Ik heb hem dien brief, op mijne beurt, ter lezing gegeven.
- Maar gij zijt twee afschriften bij hem gevonden.
- Ik weet dat zijne dochter den brief afgeschreven heeft omdat het eerste afschrift moest weder gegeven worden.
- Die brief was dus uw eigendom niet?
- Neen, en hij behoorde ook niet toe aan E.H. pastoor van Westende.
- Aan wie behoorde hij dan toe?
- Ik heb het niet gevraagd en ik weet het niet.
- Altyd 't zelfde ...! Maar hebt gij ^{den} brief in den predikstoel niet gelezen?
- Neen. Zoodat ge ziet is die brief in 't fransk geschreven en mijn volk verstaat geen fransk.
- Ja, maar hebt gij er niet over gesproken in den predikstoel? Hebt gij niet gezegd wat er in geschreven staat?
- Neen.
- Ik weet hoe de geestelijken hier duitschrijvendig zijn, en gij ook hebt zekere wel tegen de duitschers gepredicht?
- Neen! Ik zijn altyd duitschers in mijne sermoenen tegenwoordig. Ge kunt ze ondervragen zov ge wilt.
- Gij hebt voldaan. Later zullen we zien.
- Zou het mij toegelaten zijn de papieren en mede te nemen die de gendarmen in mijn huis genomen hebben?
- Neen.

De heeren pastoren van den Conterdam en Westende werden dien dag nog onderhoord wegens dien herderlyken brief, maar de zaak had geen verder gevolg.

't Lijft erger af met de ingeblaamde brieven: die ze in- gebracht hadden, namelijk Versluit van Ostende en Ch. D'Ince,

Van den Conterdam (Heine), werden veroordeeld, te
eene tot twee jaar en de andere tot drie maanden gevang.
Waarom die twee zaken samen verteld? Kunt ge
mogelyke vragen.

Omdat zij samen behandeld werden en geheel
waarschijnlijk door den zelfden verlikker aangeklaagd
werden.

Dit is wat ik deswegens vernam.

Wat ^{de} ingeblauwde brieven betreft.

Ch^l D'Haese, van den Conterdam, had de ingesmok-
kelde brieven uitgedaald op den Conterdam, en nooit heeft
een haantje daarover gekraaid.

Hij had er ook naar Steene-dorp gebracht.

Daar hij echter hier de mencken weinig kende
en niet wist waar zij woonden, meende hij wel te doen
een vertrouwenswaardig persoon op te zoeken en bij dezen
de noodige inlichtingen te vragen.

Bij toeval zag hij den heer Emiel Ameloot,
Schepen van de gemeente en broeder van den Secretaris,
en menende den gemenschten man gevonden te hebben,
richtte hij zich tot hem en vroeg om hem in 't bijzonder
te spreken.

Zij gingen samen het Secretariaat binnen en daar
deed hij aan Em. Ameloot zijne gelegenheid weten en
toonde hem de brieven die hij bij zich had.

Wat mij minstens verdacht voorkomt is het volgende:

Nooit heeft iemand gemerkt welke brieven Ch^l
D'Haese besteld heeft buiten de weet van Em. Ameloot.
Integendiel kenden de deutchers al de personen wier
adres Em. Ameloot op de brieven gelezen had.

Ik moet nochtan zeggen dat Em. Ameloot deswegens
door het gerecht nog niet vertrouwd werd al is 't dat
eene klacht reeds gedaan werd voor mijne terugkomst
uit Duitsland (28 Nov. 1818)

Den tweede, wat den herderlijken brief van Kardinaal
Mercier betreft.

Noch is noch de heeren pastor van Westende en
Conterdam hadden daar in raad aan iemand over

gerept. Hoe kon het dus geveeten zijn dat ik dien brief gelezen had en dat hij zich bij den heer burgmeester bevond?

En dat de Duitschers zulke wisten is zeker; immers zij hadden ~~er~~ geene omringen gemaakt en maar Jeffens gevraagd: "den brief van Biskop Mercier dien de pastoor aan den burgmeester gegeven had."

Ik heb daar met den heer burgmeester over gesproken.

Deze herinnert zich halveling, zonder het nochtans met volle zekerheid te kunnen bevestigen dat hij, in 't gemeentehuis, met Schepen Ameloot over dien Schonevrieff brief gesproken heeft, en zijne verwondering uitgedrukt te hebben dat de Duitschers iets dergelyks hadden laten verschijnen.

Buiten de boetprocessie van Half Boght 1914 hebben wij geene processies gehouden.

Ik geloof nochtans niet dat de Duitschers d'zegen zonder opgedruken zijn. Integendeel! Maar 't was misschien wel omdat zij wisten dat de geestelykheid besloten was geene praechtprocessies te houden zoolang de vijand het land bezette.

Op 't Sacramentdag, 3 Juni 1915, kwam de heer Secretaris bij mij, juist op het oogenblik dat de Duitsche officieren in de eetzaal vergaderd waren voor hun avondmaal.

- Mijnheer pastoor, zei hij, ik heb goed nieuws.
- Zooveel te beter, zei ik. Laat hooren.
- Wel, ik heb aan mijnheer den kommandant gesproken en 'k heb hem gevraagd of de 't. Sacramentprocessie zondag toekomende niet mocht uitgaan. Ik heb hem voor oogen gelijkt dat er uit die processie geene moeilijkheden kunnen spruiten, dat de bevolking daarover geheel te vreden zou zijn. ---, ik heb alles gedaan wat ik kon, en mijnheer de kommandant heeft zijne toestemming gegeven. Ik heb gezegd: mijnheer pastoor zal daarover luttel terreden zijn, en 'k ben 't u Jeffens komen zeggen. --- Mijnheer de kommandant heeft zelfs

geleid dat de processie niet te luisterlijk kan zijn. --
 Bij vreesde enkel dat er iets zou kunnen in voorkomen
 en ja -- dat het deutchers volk kan kwetsers ...; maar
 ik heb hem verzekerd dat hij deswegeens gerust mag zijn --

Ik moet bekennen dat ik nooit in mijn leven
 zoo hevig bekomd werd, als op dit oogenblik, om iemand
 bij hals en beenen te nemen om hem te midden der straat
 te gaan nederzettingen; maar de deutchers waren daar om
 mij te herinneren dat ik moet voorzichtig zijn.

Wat! die valschaard, die zoo wel wist als ik, dat
 de geestelijkheid besloten ^{had} nooit geene prachtprocessies te
 houden zoo lang de vijand meester speelde in ons land;
 die zoo wel wist als ik, dat de deutchers, in sommige
 steden, zelf aan de geestelijkheid voorgesteld hadden
 de H. Sacramentprocessie te laten uitgaan met den
 gewonen luister; die valschaard, zeg ik, komt mij zeggen,
 met zijne lachende, schijnheilige tronie en zijne fleemen-
 de taal dat hij voor mij de gunst bekomen heeft van
 de processie te laten op straat gaan; hij komt, de
 huichelaar, gezonden door de deutchers zelf; en hij komt
 op het oogenblik dat die tirannes in mijn huis zit
 en mijn antwoord moeten hooren; hij komt mij daar
 stellen tuschen mijn vaderlandsch gevoel en de vrees
 voor vervolging en straf; hij komt met de hoop dat
 een krenkend woord mij zal ontsnappen --

Ik Weerhield mij en zei kortaf: "Neen, ik kan niet zijn".

Maar mijn manneke drong aan en sprak:

— Hoe is 't mogelijk! En wat zal mijnheer de Kom-
 mandant daarvan zeggen? Hij is nu zoo goed gesteld! Wat
 heeft die processie gemeens met den oorlog? Mijnheer pastoor,
 denk er eens goed op na!

— 't Kan niet zijn. Een andern en sterk Scapnell is
 door 't klooster gevallen op processiegoed en niet is hersteld.

— En wat zal ik dan aan mijnheer den Kommandant zeggen?

— Zeg dat de processie niet zal uitgaan.

— Ja, ik zal zeggen dat gij te laat verwerktigt zijt.

Onmogelijk kan ik zeggen hoe geweldig mijn bloet
 krochte toen ik die reemende taal hoorde. En wat

Low het geweest zijn had ik geweten hetgeen de man
de voor mij stond, wist, namelijk dat ik den dag
den H. Sacramentprocessie in het gezin low zetten!

De openbare Oeberechtingen werden niet meer

D

De godsdiensten en het kerkbezoek verminderten
met bij de parochianen waarmede ik in betrekking
kon komen. Maar

a) Vanaf Maart 1915 kon het Oostendische deel
mijner parochie, het is te zeggen de grote helft, naar de
parochiekerk niet meer komen.

b) Vanaf Februari 1916 werden de drie vrienden
der Steenschu bevolking inagelyks van mij en hunne
kerk verwijders gehouden.

c) Van 2 Orgel 1917 tot Junien 1918 hadden wy
geen kerk meer en zelfs geene vaste plaats waar de
goddelijke diensten konden verricht worden.

Nutteloos te zeggen dat er geene buitengewone
diensten gedaan werden.

Voor t geen de plechtige Communie aangaat
ziehier de. Begeerde Cijfers.

In 1913	46 Kinderen
In 1914	49 "
In 1915	0 "
In 1916	21 "
In 1917	27 "
In 1918	0 "
In 1919	52 "

Die Cijfers hebben weinig bestatigingsvermogen
en houden geen bewyskracht in. Immers:

In 1913 en 1914 heb ik veel kinderen laten hunne
plechtige Communie doen in Oostende omdat zy daar
ter school gingen

In 1915 waren er tamelyk veel kinderen die ziek

Voor de de plechtige Communie bereidden, maar of eens werd hem de toegang tot de kerk ontzegd. Wij wachtten op Beteris, maar deze kwam niet. Zoo werd de plechtige Communie niet gedaan.

In 1916 kon in de parochiekerk de plechtige Communie gedaan worden voor 2 jaas. Maar slechts het achtste deel der kinderen kon er komen. De overigen deden hunne plechtige Communie in de ene of de andere kerk van Oostende.

In 1917 was 't hetzelfde.

In 1918 hadden wij geen kerk.

In 1919 hadden het grootste deel der kinderen van mijne parochie de gewoonte naar Oostende ter school te gaen. Best waren zij door de Duitschers ertoe verplicht, en 't moest dult. Blijf er gaen, nu vrijwillig. Een groot deel dezer kinderen deed zijne plechtige Communie in Oostende.

Ik geloof nochtan dat er, binst den oorlog, na- genoeg even veel kinderen hunne plechtige Communie deden als in vredetijt: de ene op Steene, de andere in Oostende.

Gedurende den oorlog naderden de menschen Amis tot de H. H. Sacramenten dan in vredetijt. Maar zulks was geen echte verslapping: iedereen had soldaten in huis en de braafste menschen hielden er meest aan te zien wat in hun huis omging; ook gaven de soldaten gewoonlyk veel werk 't morgens.

Ons volk is, door den band, moedig en goed gebleven binst den oorlog. Toch kleven er twee vlekken op zijnen naam: het reddebederf van zekere vrouwenpersonen en de geldzucht van eenige mannen. In mijne parochie is van deze vlekken ook niet verschoond gebleven.

a) Reddebederf

Na den oorlog kan ik vaststellen:

a) dat het reddebederf groter is in het verlatene deel mijner parochie, waarmede de parochiepriesters geen betrekking

honden hebben, dan in het andere;

B) dat al de eerlijke vrouwen en dochters goed zijn gebleven, misschien wel beter zijn geworden dan vroeger; maar mer dat de bedorvenheid uitwendig is gebleven bij deze die inwendig niet meer goed waren voor den oorlog;

γ) dat de opkomende jeugd en de kinderen nogal veel geleden hebben, zedelykes wyze, door hunnen gedurigen omgang met de Soldaten, door de sluiting der scholen, den gebrek aan godsdienstig, en ander onderricht.

De duitche soldaten waren, dooreen genomen, bedorven en bederfers. Veel officieren, ook plaatscommandanten, waren de Hechtste onder de Slechten.

De inkwartiering van zulke mannen was en groot gevaar: dat hoef ik niet te zeggen.

Bij de gewone tokmiddelen tot de ontucht woerden zij geld, etrouwen, kleeduen, meubels. Veel werd er door officieren en Soldaten gestolen ten vordede van 't Slecht vrouwoolk dwangsmiddels ook wörden en gebezigt

Ik zelf, gelijk al de bewoners der dorpsplaats, heb met eigen oogin kunnen bestatigen hoe de soldaten, bij nacht, ingebroken waren in het kerkmagazijn waar een jonge dochter gevangen zat. De yperen staven waren uitgebroken en bijna geheel het raam was weggenomen.

Verseheidene malen heb ik van eerlyke jonge dochter gehoord wat zij in 't gevang te liden hadden waar zij voor nutigheids of schijnredens opgesloten wörden. Eenmaal zelfs was iene er in gelukt mij, van uit haar gevang een briefje te laten geworden, waarin zij mij om bescherming smeekte tegen hare beulen, bescherming die ik, helaas, niet geven kon! al brak mijn hart bij 't lezen van de eenwuidige woorden waarin zij lucht gaf aan haar schrymend zieleled.

't Gebeurd dat twee zuster bijelke samen opgesloten zaten. Een officier wilde de oudste van de jongste scheiden. Maar de oudste vloog den officier te kees en verdedigde hare zuster al eene leemin ... met den besten uitslag.

In de huizen ook wird soms geweld gebezigt.

Al op mijne parochie nochtans is desweg deaangaande

niets gebeurt dat in 't oog springt. Was op Saarskerke, dicht bij Heene-dorp, bij de weduwe Luca, landbouwer, kwam soldaten bij nacht. Zij doodden den kleinzoon, bonden al de bewoners en mishandelden, op de schandelijkste wijze, de dochter, een allereftigste meisje.

De kommandant Krah ging zelf bij jonge dochters, die niet wisten scheen voor verleiding, onderzoeken wie hun lieftvader was!

De selve kommandant ging pasporten - die anders zoo moeilijk te bekomen waren, uitgezonderd van de vrienden der Duitschers - en gunsten aanbieden aan vrouwen en dochters die hij in zijne netten wilde vangon!

En de uitloze der zedebedervende werking?

En zeker getal jonge meisjes, van de minst goede en nog mis zeer talrijk, liet zich geheel en geheel misleiden. Een groot getal getrouwde vrouwen, wier mannen uitgevoeren waren of aan den overkant van IJzer van hun land streden, ging den rug op den schande.

Erst was het bederf gedoken.

Stilaan werd het openlijk gekend. En naar mate dat het gekend werd zag men de schaamte wijken.

Zielde bleek vooral toen de Duitschers, bevrust voor de geslachtszichten die op onrustwekkende wijze voortgaan in hun leger, besloten wekelijks eke vrouwen te laten onderzoeken.

Wij hoorden ze afkomen, die schandalen, van den Oosterdam en van de krijt "Hooge Parrière" en ook van het dorp, al schetteren en zingen; wij zagen ze staan voor de deur der gemeentehoorl waar zij eken voorbygaan in de ogen kijken, lachten en gieshielden met de soldaten en zich, in hunne soms belachelijke kledij, als de koninginnen scheen te achten der strek waar de Duitscher Meester waren! Zij waren gemuntlyk een dorjjs.

Och! Hoe jammer dat men die vruilichheid op gene Meestharen geladen heeft om ze achter het wijkend Duitscher leger naar Duitschland te voeren!

Maar men! die zelfde Slempen waren des eerste

om met de overwinnaars van den duitschen bederven te gemest-
te gaan en om, arm in arm, met onze soldaatjes, na den
legpraal, te zurenen en te vrien!

6/ Geldzucht

Voor geld hebben ook enige mijner ~~ap~~ parochianen, handel-
gedreven met den duitscher, hun eigen volk hong^{den}er, ^{den}lijden, of
verarmd, hunne medeburgers verkleit en vervolgd.

Daarom zal ik hier niet verder uitwijden omdat ik
~~verder~~ ^{elder} nog zal genootzacht erover te spreken en vooral
omdat het gerecht nog geen uitspraak heeft gedaan.

Ik moet ook zeggen dat het gevoel van eerlykheid
bij ons volk verminderd is: de duitschers hebben hun
geleerd meer dubbelzinnig, meer baakruchtig en min teer-
gevoelig zijn in zaak van rechtvaardigheid.

H. L. Croes
pastor

(+ Perovlept)

Alle dagen vers brood : open van 7.30u tot 18.30u

Specialiteit : - boerebrood
- zes granen

Gesloten op woensdag

BAKKERIJ STENE

Bakkerij Stene

Mevr. Vanbeeke Christel

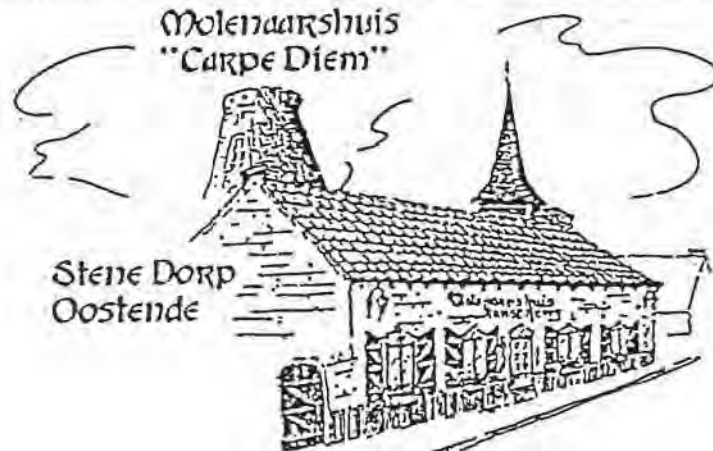
Steensedijk 86

8460 Oostende

Tel: 059/80.74.65

BTW nr: 766.176.633

Molenaarshuis
"Carpe Diem"

Stene Dorp
Oostende

Molenaarshuis Carpe Diem

Uitgebreide kaart * Mogelijkheid tot organiseren van feestjes
Traiteurdienst aan matige prijzen

PRACHTIG ZONNETERRAS MET ZICHT OP 17E EEUWSE MOLEN !

Wij zijn elke dag open van 11u30 tot sluitingsuur.
* 't Keukenje is open van 12u tot 14u30 en van 18u tot 23u
Zondagavond tot 22u. Gesloten op maandag en dinsdag.
's Namiddags Tec-Room met verse pannenkoeken en heerlijke desserts

STENEDORPSTRAAT 4 STENE-DORP TEL. 059/80 57 84

Hoefijzers voor runderen

* Beschrijving:

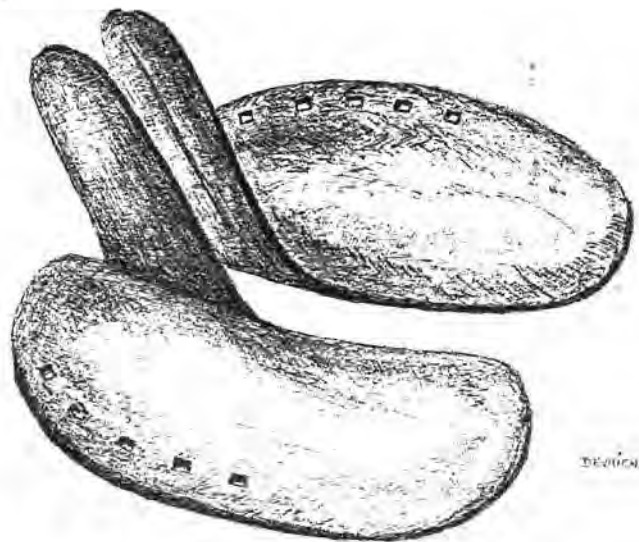
volledig uit ijzer vervaardigd

Tot. Lengte = 13 cm

Breedte = 6 cm

Hoogte beugel = 6 cm

Max. Dikte = 6 mm

Ieder hoefijzer bevat vijf verzonken spijkergaten

* Gebruik:

De hoefijzers werden gebruikt bij runderen (meestal ossen). Ze werden gebruikt om hun hoeven te beschermen tegen het afslijten op de geplaveide wegen. Het rund als trekdier werd veel gebruikt tijdens de oorlog, daar de paarden werden opgeëist door de bezetters.

* Werking:

Aangezien een rund een gespleten hoef heeft, kon men een gewoon hoefijzer zoals bij paarden niet gebruiken. Hier heeft men twee verschillende hoeven nodig nl: een linkse en een rechtse. Bij het beslaan van de hoef kan men maar aan de buitenzijde de spijkers bevestigen en de opstaande hef overplooien over de gespleten hoef.

Te bezichtigen in "Gasthof Vossenhol"

UIT SYMPATHIE :

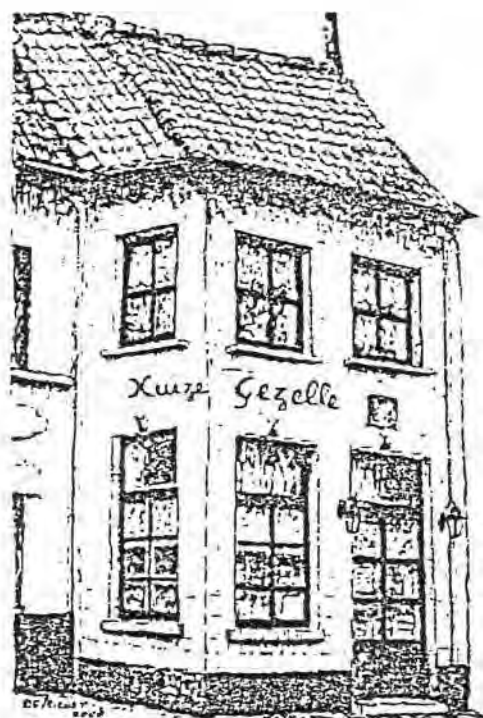

LEEF VERSTANDIG

FIETS GEZOND

KOOP UW FIETS

BIJ DE VAKHANDEL !!

Grill

Huize Gezelle

Specialiteit : Vleesbrochette

Open op maandag, donderdag en vrijdag vanaf 18 uur

Weekend vanaf 11.30 uur

Gesloten op dinsdag en woensdag

STENEDORPSTRAAT 27 STENE-DORP TEL. 059/80 71 28

ZOMEREXPO'S 2000

HEEMKRING 't SCHORRE

- * 7-20juli : Mireille Vanderbeke
- *21-28 juli : Gigi Decrop-Praet & Roger Fockedey
- *29 juli tem 3 aug.: Trees Boudry
- * vanaf 4 aug : Rita Polet & Monique Colman
- *12 aug : AVONDMARKT
- *15-24 aug : Sonia Helmont
- *25-31 aug : Blomme Luc
- *1-7 sept : Kenneth Lowyck

Wandelen in Oostendse kreeken en polders

Oostende, dat is in de eerste plaats het strand en de zee. Maar Oostende heeft nog wel heel wat meer te bieden. Haar polders en kreeken bijvoorbeeld. Al genieten ze dan wel minder bekendheid dan hun Meetjeslandse collega's, in schoonheid en natuurwaarde doen ze er nauwelijks voor onder. Graag nodigt De Grote Klok je uit voor een rondleiding.

'Groene 62'

Onze kreekenwandeling start aan de zogenaamde 'Groene 62', de oude treinbedding tussen Oostende en Torhout, die ons een heel eind meeneemt doorheen de polders. Zo wandelen we ondermeer langsheen de rietloze Sluiskreek waar smienters overwinteren. Aan de andere kant passeren we de Zoutekreek, waar wintertalingen dan weer de bescherming van een rietkraag verkiezen. Later op het jaar treffen we er ook de kleine karekiet, de blauwborst en de bruine kiekendief aan die hier hun nageslacht komen uitbroeden.

© Foto Dirk Vanhoecke

De Keignaert

Na een flink stuk wandelen langs het groot Poldergeleed en de natte weilanden komen we aan de Keignaert. Deze 11 hectare grote kreek beschikt over een uitkijktoren die het observeren van watervogels en ander moois een stuk makkelijker maakt.

De Keignaert is een belangrijk overwinteringsgebied voor watervogels zoals de kuifeend, de grote zaagbek of de fuut en ook voor roofvogels zoals de velduil en de blauwe kiekendief. Bovendien vriest de Keignaert zelden

© Foto Frans Vandewalle

© Foto Frans Vandewalle

dicht waardoor ze voor onder andere de aal-scholver, de blauwe reiger en de ijsvogel een ideaal visgebied vormt.

Natuurherstelwerken

Het beheer van de polders en kreeken door de vzw Natuurreservaten en een aantal 'natuurherstelwerken' zorgden voor een snelle terugkeer van bruine kikkers en libellen en hopelijk kunnen we er in de toekomst ook weer ganzen en andere meer zeldzame vogelsoorten begroeten.

© Foto Frans Vandewalle

Toegankelijkheid

De Oostendse polders en kreeken zijn vrij toegankelijk voor het publiek. Een bezoek van de gebieden is echter alleen mogelijk met een geleide wandeling. Dat kan niet tussen 15 maart en 15 juni (dan is het immers broedseizoen).

Enkel de Zwaanhoek wordt niet bezocht tijdens de wandeling. Daarvoor moet je de fiets op. Een beschrijving van deze fietsroute en alle verdere informatie omtrent de Oostendse kreeken en polders kun je krijgen bij de vzw Natuurreservaten, Dirk Vanhoecke, tel. 059/32.29.29 of via de elektronische snelweg, op www.natuurreservaten.be.

WIST JE DAT ?????

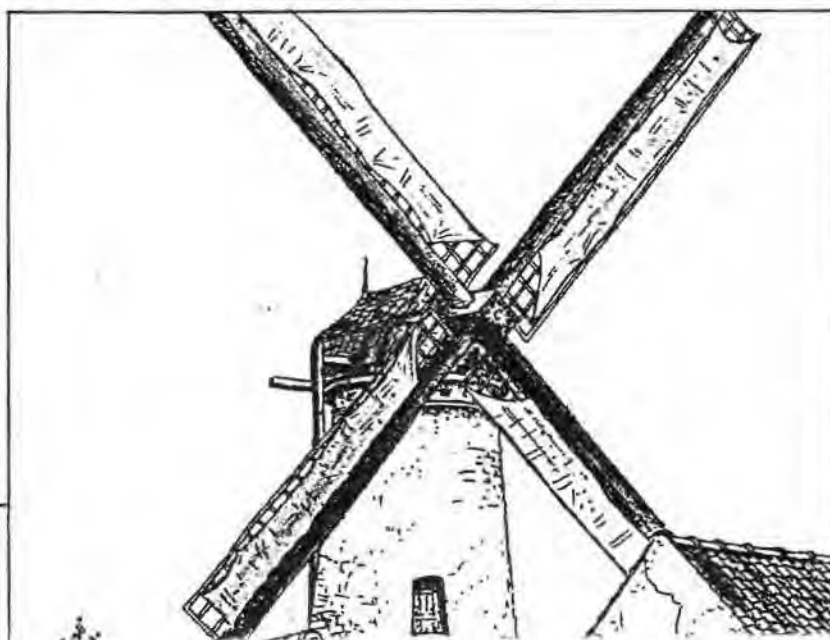
- het feestcomité de organisatie van de markten (avond- en kerstmarkt) zal overnemen. Deze bijzonder dynamische ploeg zou kerk en molen toegankelijk houden tijdens deze gebeurtenissen..
- onze Dries Degryse , een mooi "STIL LEVEN" aan het creëren is op de tweede verdieping van de molen . Graag deed hij een algemene **OPROEP** voor :
 - oude boerestoof
 - oud schoenmakersmateriaal
 - oude opsmuk en sfeermakers

ALLES is steeds WELKOM!!!

- Dries en Louis hebben het kader met de Hondenvlag mooi heropgeknapt.
- De **tuin** rond de molen zal worden **opgekuist en verhoogd** door de Stadsdiensten van Oostende.
- De kleinzoon van bestuurslid Dries Degryse , **Bart Denecker** deed samen met **Kristof Verkouille en Gaëlle Coppin** ,zoon van Aline Vanslebrouck en dochter van een van de leden, hun **Plechtige Communie** in het ST.Anna-kerkje . **Niels Denecker** doet op 1 juni zijn Eerste Communie .
Proficiat aan de Vormelingen en hun families !!

- De heemkring heeft contact genomen met de Stad OOSTENDE voor de **heropsmuk van de buitenmuren** van de molen die erg aan het verkleuren zijn.

- Heel binnenkort de **Oude Huifkar** rond de molen als decoratie zal te zien zijn. Enkele bestuursleden zullen hun borstels bovenhalen en de kar waterbestendig maken . Nadien gaan we hem **versieren** met zomerbloeiërs van eigen kweek

Kent u de heemkundige kring " 't Schorre Steene " ?

Wij stellen ons graag even voor :

De heemkundige kring " 't Schorre Steene" :

werd gesticht op 28 februari 1978. Wij bestaan dus 20 jaar !

heeft tot doel de geschiedenis van onze vroegere gemeente Stene levendig te houden via tekst en beeld.

is gehuisvest in de molen van Stene-dorp : meer dan een bezoek waard !

richt regelmatig tentoonstellingen in over het verleden van het dorp.

geeft aan plaatselijke kunstenaars de kans hun werken tentoon te stellen in de molen gedurende de maanden juli, augustus en september.

denkt ook aan de kinderen : wij houden een jaarlijkse kinderrommelmarkt met "molenworp".

geeft voordrachten, organiseert een "Zevende dag", een barbecue, een "zieltjesavond".

geeft drie maal per jaar een tijdschrift uit voor de leden met daarin heel wat nuttige informatie.

wil aandacht hebben voor Stene-dorp, maar evengoed voor de Konterdam, de Meiboom, Stene-Statie, de Hoge Barriere en de Nieuwe Koerswijk.

Een vereniging is maar sterk door haar leden. Daarom doen we een oproep aan alle sympathisanten en geïnteresseerden : Steun ons en sluit u aan bij onze heemkring. U kan lid worden door het storten van 250 frank op het rekeningnummer 001-0688371-38 of door het rechtstreeks betalen van dit bedrag aan één van onze bestuursleden. Iedereen is welkom.